

Foto: Koninklijke Bibliotheek van België.
Alle rechten voorbehouden.

In memoriam Herman Liebaers (1919-2010)

Op dinsdag 9 november 2010 overleed Herman Liebaers op 91-jarige leeftijd in Jette. Hij werd geboren in Tienen op 1 februari 1919. Liebaers was o.m. hoofdconservator van de Koninklijke Bibliotheek van België en grootmaarschalk van het Hof onder koning Boudewijn.

Liebaers studeerde Germaanse filologie aan de Universiteit van Gent, waar hij in 1942 als licentiaat (master) afstudeerde. Eind 1943 begon hij zijn carrière in de Koninklijke Bibliotheek van België. In 1954 verliet hij de Koninklijke Bibliotheek om bibliothecaris te worden van de CERN, de Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire. In datzelfde jaar werd de eerste steen gelegd van de nieuwe Koninklijke Bibliotheek Albert I.

In 1956 keerde Herman Liebaers terug naar de Koninklijke Bibliotheek. Hij voerde een aantal modernisering door en bracht de bouw van de nieuwe bibliotheek tot een goed einde. Op 17 februari 1969 werd de nieuwe Koninklijke Bibliotheek Albert I plechtig ingehuldigd.

Als hoofd van de Koninklijke Bibliotheek had Liebaers een visie die zich niet beperkte tot de wereld van de wetenschappelijke bibliotheken. Tijdens het congres van de Vlaamse Vereniging van Bibliotheek- en Archiefpersoneel (de huidige VBAD) dat in 1965 in Mechelen plaatsvond, hekelde hij het ontbreken van een structuur en van een personeelsbeleid in de openbare bibliotheken, evenals het onbegrip dat op dit vlak bij een deel van de administratie heerste.

Liebaers had oog voor internationale samenwerking en droeg hieraan regelmatig zijn steentje bij. Zo nam hij in september 1967 in Mechelen deel aan de eerste gemengde congrescommissie ter voorbereiding van een gezamenlijk bibliotheekcongres van Nederlandse en Vlaamse bibliothecarissen. Dat congres vond in maart 1968 in Brussel plaats en had als thema... samenwerking. In 1972 hield Liebaers tijdens de viering van de vijftigste verjaardag van de Vlaamse Vereniging een redevoering over 'Het belang van een bibliothecarissenvereniging in internationaal verband'.

Van 1969 tot 1974 was Liebaers voorzitter van de IFLA, de International Federation of Library Associations.

Eind april 1973 verliet Liebaers de Koninklijke Bibliotheek. Liebaers was ontgoocheld door de Belgische regering, voor wie de nieuwe bibliotheek blijkbaar een eindpunt en geen nieuw begin was. Hij vertrok naar Washington om er te gaan werken voor de CLR, de Council on Library Resources.

Nog voor hij naar Washington vertrok, werd Liebaers over de functie van grootmaarschalk van het Hof aangesproken. Aanvankelijk besteedde hij aan die vraag niet veel aandacht. Tot hij op 15 oktober 1973 door koning Boudewijn werd ontvangen. Hij kreeg een week tijd om te beslissen en... aanvaardde.

Van 1981 tot 1984 was Herman Liebaers koninklijk commissaris voor de Herstructurering van de Nationale Wetenschappelijke Inrichtingen. Nadat hij in 1984 de pensioengerechtigde leeftijd bereikte, bleef Liebaers nog tot zijn zeventigste voor Europalia werken.

Bronnen

- Wikipedia [nl]: lemma Herman Liebaers http://nl.wikipedia.org/wiki/Herman_Liebaers
- Wikipedia [en]: lemma Herman Liebaers http://en.wikipedia.org/wiki/Herman_Liebaers
- Koninklijke Bibliotheek van België [website]: geschiedenis http://www.kbr.be/informations/histoire_nl.html
- Koninklijke Bibliotheek van België [website]: historiek en collecties http://www.kbr.be/collections/reserve/reserve_histor_nl.html
- Wonen in Brussel: Herman Liebaers, hofmaarschalk <http://www.brusselnieuws.be/artikel/wonen-brussel-herman-liebaers-hofmaarschalk>
- *Mostly in the line of duty: thirty years with books* / Herman Liebaers. - Den Haag : Nijhoff, 1980. - ix, 240 p. - ISBN 90-24722-28-4.
- "Nu van hooger hand...": vijfenzeventig jaar Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezenen / hoofdred. Frans Heymans. - Antwerpen: Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezenen, 1996. - 332 p.: ill. - ISBN 90-72679-19-9.
- *Bibliotheken bouwen in Vlaanderen: twintig jaar openbare bibliotheekbouw: 1978-1997* / eindred. Marijke Hoflack. Antwerpen: VBAD, 1998. - 151 p.: ill. - ISBN 90-72679-23-7.
- *Koning Boudewijn in spiegelbeeld: getuigenis van een grootmaarschalk: 1974 - 1981* / Herman Liebaers. - Leuven: Van Halewyck, 1998. - 420 p.: ill. - ISBN 90-5617-156-9.

Patrick Vanhoucke, coördinator Brussels Netwerk Openbare bibliotheken (BruNO) van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC)